Dosarul nr. 2-981/2023
2-23108762-26-2-28072023

HOTĂRÂRE
În numele Legii

29 ianuarie 2024 oraşul Rîşcani

Judecătoria Drochia sediul Rîşcani

Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Mariana Sajin
Grefie Marina Romaniuc
Cu participarea:
Avocaților Constantin Rusu, Oxana Melnic
Interpret Aina Ozarciuc, Corina Vasilache

cu participarea reclamantei/pârâtei, Natalia Bodnari, reprezentantul reclamantei/pârâtei avocatul Constantin Rusu care participă în baza mandatului nr.1989736 din 28 iulie 2023, pârâtul/reclamantului/reclamantului Alexandr Bodnari, reprezentantul pârâtul/reclamantului/reclamantului avocatul Oxana Melnic care participă în baza mandatului nr.2129234 din 03 ianuarie 2024, reprezentantul Direcţiei Asistenţă Socială şi Protecţia Familiei Rîşcani, Livia Ţolincă

în sediul instanţei, în şedinţă publică, a judecat pricina civilă la cererea formulată de către Natalia Bodnari, în contradictoriu cu Alexandr Bodnari, intervenient accesoriu Direcţiei Asistenţă Socială şi Protecţia Familiei Rîşcani privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliul copilului minor (*pretenţiile concretizate în cadrul şedinţei de pregătire pentru dezbateri judicare*) şi cererea reconvenţională formulată de către Alexandr Bodnari în contradictoriu cu Natalia Bodnari, intervenient accesoriu Direcţiei Asistenţă Socială şi Protecţia Familiei Rîşcani, privind stabilirea domiciliul copilului minor

constată:

Argumentele participanților la proces:

La data de 28 iulie 2023, Bodnari Natalia a înaintat cerere de chemare în judecată în contradictoriu cu Bodnari Alexandr privind desfacerea căsătoriei.

Reclamanta Bodnari Natalia în motivarea acţiunii a invocat, că la data de 30 septembrie 2000 la primăria Răcăria raionul Rîșcani a încheiat căsătoria cu Bodnari Alexandr, născut la *****, originar din satul Uşureia, raionul Rîşcani.

Căsătoria lor a fost înregistrată cu numărul de înregistrare „8”, fiindu-le eliberat certificatul de căsătorie seria CS-V nr. 1727536. Pentru ea aceasta fiind prima căsătorie. După înregistrarea căsătoriei ea a luat numele „Bodnari”.

După căsătorie, în familie au avut 3 copii comuni, unul dintre care este minor.

De la început, au avut o familie bine întemeiată şi au locuit mulţi ani împreună.

În ultima perioadă, soţul şi-a schimbat atitudinea faţă de familie, are alte viziuni privind viaţa comună în continuare pe care ea nu le poate categoric accepta.

Din motivele indicate mai sus ea se află în situaţia de a fi nevoită să se adreseze cu o cerere de chemare în judecată privind desfacerea căsătoriei încheiate cu Bodnari Alexandr.

Astfel, a constatat că căsătoria lor există doar din punct de vedere juridic, dar ca element social a dispărut ireversibil.

Dacă, în procesul examinării cererii de desfacere a căsătoriei, unul dintre soţi nu-şi dă acordul la divorţ, instanţa judecătorească va amâna examinarea cauzei, stabilind un termen de împăcare de la o lună la 6 luni, cu excepţia cauzelor de divorţ pornite pe motivul violenţei în familie confirmate prin probe.

Acțiunea este întemeiată pe prevederile art. art. 37-38 Codul familiei și art. art. 4, 5, 166-167 Cod de procedură civilă.

Prin încheierea Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani din 28 iulie 2023 cererea de chemare în judecată a fost acceptată în procedură fiind stabilită ședința de pregătire pentru dezbateri judiciare pentru data de 11.10.2023 ora 09:00 (f.d.11).

În cadrul ședinței de judecată din data de 11 octombrie 2023 reclamanta Bodnari Natalia a depus cerere de concretizare a acțiunii prin care a invocat, suplimentar că în practica judiciară, marea majoritate a cazurilor pentru a determina locul de reşedinţă al copiilor au fost luate în favoarea mamei. Acest lucru s-a datorat alineatului 6 din Convenţia privind drepturile copilului, potrivit căreia, copiilor nu li se recomandă să fie despărţiţi de mama lor, tară o necesitate evidentă şi urgentă.

Cu toate acestea, se observă că, atunci când se iau în considerare cazurile privind determinarea locului de domiciliu al copilului, este necesar să se evalueze echilibrul dintre interesele copiilor, bazându-se pe Convenţia ONU privind drepturile copilului, care nu stabileşte dispoziţii discriminatorii privind prioritatea lăsării unui copil cu o mamă (principiul egalităţii drepturilor şi îndatoririlor părinţilor).

Prin urmare, instanţa trebuie să investigheze în mod obiectiv situaţia, în acest scop, instanţele ar trebui să solicite o descriere a locului de reşedinţă al părinţilor, al locului de de muncă şi al naturii muncii lor (munca pe schimb, lipsa timpului, călătorii de afaceri lungi), acte privind examinarea condiţiilor de viaţă.

Astfel, este posibil să se respecte cel mai important principiu al dreptului familiei - de a ţine cont de interesele copilului. Pentru copil nu trebuie să existe situaţii stresante inutile, incertitudine psihologică, necesitatea unei adaptări constante la noile condiţii.

Din cele relatate mai sus, consideră că în cazul de faţă, locul de trai al copilului minor *****născut ***** trebuie să fie stabilit cu ea - mama copilului, ea având condiţiile necesare de întreţinere, un loc de trai permanent.

Cererea de concretizare a acțiunii este întemeiată pe prevederile art. art. 37-38 Codul familiei și art. art. 4, 5, 166-167 Cod de procedură civilă.

În cadrul ședinței de judecată din data de 15 noiembrie 2023 pârâtul Bodnari Alexandr a înaintat cerere reconvențională prin care a invocat, că s-a căsătorit cu pârâta Bodnari Natalia la data de 30.09.2000, eveniment înregistrat şi trecut în registrul actelor de stare civilă cu nr.8 la 30.09.2000 de către Primăria satului Răcăria, raionul Rîşcani.

Din căsătoria lor la momentul actual au un copil minor*****născută la *****. Astfel prin acţiunea iniţială pârâta/reclamanta Bodnari Natalia a solicitat desfacerea căsătoriei şi stabilirea domiciliului copilului minor *****cu mama Bodnari Natalia însă consideră că această cerinţă este neîntemeiată deoarece tot ceea ce a fost invocat şi argumentat la cerinţa de a se stabili domiciliul copilului minor cu mama este eronat.

Din momentul în care soţia a plecat din locuinţa comună el locuiește împreună cu fiul său, sunt nespus de ataşați unul faţă de altul, de asemenea el frecventează o instituţie de învăţământ şi în cazul stabilirii domiciliului cu mama va fi necesar de schimbat şi instituţia de învăţământ în felul acesta traumând copilul şi din acest punct de vedere.

În asemenea circumstanţe, reeşind din interesele psihologice, consideră oportună posibilitatea de a stabili domiciliul copilului împreună cu el - tata Bodnari Alexandr. În aceiaşi ordine de idei vrea să menţioneze că nu va crea impedimente în ceea ce priveşte contactul dintre copil cu mama, fraţii mai mari şi cu bunicii pe linie maternă.

În argumentarea solicitării de a se stabili domiciliul fiului cu el menţionează că la moment dispune de imobil şi condiţii necesare pentru buna dezvoltare a copilului.

Acțiunea reconvențională este întemeiată în baza art. art. 2, 33, 35, 37, 38, 54, 63 Codul familiei, art. 18 din Legea privind drepturile copilului şi art. art. 166, 167, 172, 173 Codul de procedură civilă.

În cadrul ședinței de judecată, reclamanta/pârâta Bodnari Natalia a declarat, că susține acțiunea inițială și de concretizare integral și solicită să fie admise. Au locuit cu pârâtul/reclamantul în căsătorie timp de 23 ani, deja de 4 luni locuiesc separat. Copilul minor ***** la moment locuiește cu tata, ea în fiecare săptămână

îl vizitează, îi procură produse alimentare, împreună cu pârâtul/reclamantul au trei copii, doar un copil este minor. Dorește ca copilul să locuiască cu ea, ea a cerut pârâtul/reclamantului ca în mod amiabil să ia copilul să locuiască cu ea, nu este împotrivă ca pârâtul/reclamantul să se vadă cu copilul minor, să frecventeze copilul școala la care merge. Pârâtul/reclamantul când servește băuturi alcoolice, se comportă urât cu ea și copiii, a aplicat violența fizică asupra ei, nu s-a adresat la organele de poliție pe cazul dat. L-a părăsit de câteva ori pe pârât, apoi s-a reîntors deoarece pârâtul/reclamantul promitea că se va schimba. A plecat de la pârât fără copii, doi copii sunt maturi, iar cel mic e deprins să stea la casa unde au locuit. Copilul minor are frică față de tata. Ce ține de cererea reconvențională a solicitat să fie respinsă.

Reprezentantul reclamantei/pârâtei Bodnari Natalia, avocatul Rusu Constantin în cadrul ședinței de judecată a susținut acțiunea inițială și de concretizare integral și solicită să fie admise pe motivele indicate. Ce ține de acțiunea reconvențonală a solicitat să fie respinsă.

În cadrul ședinței de judecată, pârâtul/reclamantul Bodnari Alexandr a declarat, că este de acord cu desfacerea căsătoriei, dar ce ține de stabilirea domiciliului copilului minor ***** optează de a fi stabilit cu el. Copilul e deprins să locuiască la casa unde a crescut. Natalia s-a îndepărtat de familie din momentul când s-a angajat la serviciu, consumă băuturi alcoolice. Copilul minor locuiește timp de 4 luni cu el, are toate condițiile favorabile pentru un trai bun, are în preajmă prieteni. Retrăiește de psihicul copilului, cum se va dezvolta mai departe în caz că va schimba locul de trai, școala, consideră că copilul urmează a fi lăsat să locuiască unde a crescut.

În cadrul ședinței de judecată, reprezentanta pârâtului/reclamantului Bodnari Alexandr, avocatul Melnic Oxana a declarat, că clientul Bodnari Alexandr a încheiat căsătoria cu pârâta/reclamanta Bodnari Natalia la data de 30.09.2000, eveniment înregistrat şi trecut în registrul actelor de stare civilă cu nr. 8 la 30.09.2000 de către Primăria satului Răcăria, raionul Rîşcani. Din căsătorie, părţile la momentul actual au un copil minor*****născut la *****. Astfel prin acţiunea iniţială pârâta/reclamanta Bodnari Natalia a solicitat desfacerea căsătoriei şi stabilirea domiciliului copilului minor *****cu mama Bodnari Natalia, însă consideră că această cerinţă este neîntemeiată, deoarece tot ceea ce a fost invocat şi argumentat la cerinţa de a se stabili domiciliul copilului minor cu mama este eronat indicat. Din momentul în care pârâta/reclamanta Bodnari Natalia a plecat din locuinţa comună, reclamantul/pârât Bodnari Alexandr locuieşte împreună cu fiul minor, care sunt nespus de ataşaţi unul faţă de altul. Reţine că copilul minor frecventează o instituţie de învăţământ şi în cazul stabilirii domiciliului cu mama va fi necesar de schimbat şi instituţia de învăţământ, în felul acesta traumând copilul şi din acest punct de vedere. Conform evaluării psihologice emisă de

psihologul clinician Aliona Ivanenco, s-a constatat că în urma interviului clinic la întrebarea de care părinte este cel mai apropiat, copilul minor ***** a răspuns că de tata. La fel, în urma discuţiei cu specialistul psiholog, copilul ***** a spus că îşi iubeşte părinţii în egală măsură, dar la întrebarea cu cine ar vrea să locuiască după divorţ, copilul a zis că cu tatăl său şi era foarte ferm în decizia sa. Aducea diverse argumente inclusiv că acasă are porumbei, 3 pisici şi câini şi trebuie să aibă grijă de ei. În asemenea circumstanţe, reieşind din interesele psihologice, consideră oportună posibilitatea de a stabili domiciliul copilului împreună cu tatăl- Bodnari Alexandr. În aceiaşi ordine de idei, reclamantul/pârâtul Bodnari Alexandr menţionează că nu va crea impedimente în ceea ce priveşte contactul dintre copil cu mama, fraţii mai mari şi cu bunicii pe linie maternă. De asemenea, în argumentarea solicitării de a se stabili domiciliul copilului minor*****născut la ***** cu tatăl Bodnari Alexandr, născut la *****, reţine că clientul Bodnari Alexandr dispune de imobil şi condiţii necesare pentru buna dezvoltare a copilului. Susţine ca neîntemeiată şi nemotivată, cererea de chemare în judecată înaintată de Bodnari Natalia către Bodnari Alexandr privind desfacerea căsătoriei şi stabilirea domiciliului copilului minor.

În cadrul ședinței de judecată reprezentantul Direcţiei Asistenţă Socială şi Protecţia Familiei Rîşcani, Livia Ţolincă a lăsat la discreția instanței cerința cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor *****.

*****

În cadrul ședinței de judecată martorul Guțul Svetlana a declarat, că este verișoara a reclamantei Bodnari Natalia. Neînțelegerile în familia Bodnari au apărut de anul trecut, în octombrie ***** s-a adresat la ea pentru a-i împăca când prima dată Natalia a părăsit familia. Ea i-a împăcat, dar a spus că trebuie să se schimbe ambii, Natalia i-a povestit toate situațiile când a fost obijduită de către ***** și doar după aceasta a aflat că situația nu este bună. Și tatăl și mama sunt buni, grijulii, Natalia este foarte bună ca mamă, roagă instanța să nu lipsească copilul de dragostea mamei, nu dorește să-l ofenseze pe *****, Natalia a educat copiii. Din vina lui ***** mama Nataliei locuiește în casă fără gaze, lumină, ea este mătușa ei. Nu a fost prezentă la conflictele acestor. Copilul locuia împreună cu părinții când ei erau împreună. După ce Natalia a plecat din familie băiatul a rămas cu tata și fiica mai mare. A văzut copilul *****, a fost la ei, cu Natalia a fost la piață, împreună cu ceilalți doi copii mai mari, au cumpărat haine copilului mic. Băiatul când se află cu mama este foarte fericit, el se bucură, se joacă, ultima dată ***** a refuzat ca copilul să rămână pe noapte la mama, el l-a luat, copilul dorea să rămână. Fiul mai mare Roma locuiește cu mama, fata Olga face studii în municipiul Bălți și vine acolo unde este copilul mai mic, vine și la mama. Relațiile între copii sunt bune, copilul nu înțelege că părinții divorțează. Conflictul a început din cauza fiului mai mare, el ceva a greșit, mama i-a ținut apărare iar tata nu, nu a

avut susținere din partea tatălui deoarece el este mai dur. Roagă instanța să fie lăsat copilul cu mama, ea va permite să contacteze cu tata, ea se ocupă de el, de educație, îl ajută la învățătură. Din cuvintele Nataliei și băiatului mai mare cunoaște că a fost violență din partea lui ***** față de Natalia.

Martorul Bodnari Roman, în cadrul ședinței de judecată a declarat, că Bodnari Natalia este mama lui, iar Bodnari Alexandr este tatăl, dorește să depună declarații. La moment locuiește cu mama, are o soră Olga care are 18 ani și un frate mai mic Alexandr de 8 ani. Olga locuiește cu tata, face studii în municipiul Bălți, fratele mai mic la fel se află la tata. Cu mama sunt în relații bune, mereu a avut astfel de relații, cu tata au caractere diferite și nu se înțeleg așa bine cum sunt relațiile cu mama. Timp ce locuia cu tata simțea că îl iubește însă nu era simțitor. Se adresa cel mai des la mama dacă avea o situație, rar se adresa la tata. Cu tata se văd doar când se duc să-l viziteze pe fratele mai mic, să petreacă timpul cu dânsul, să-i ducă produse alimentare. Pentru a petrece timpul cu fratele, să-l ia la mama sau să iasă la plimbare trebuie să ceară voie de la tata. Când locuia împreună nu trebuia să ceară voie. Cu fratele mai mic sunt în relații bune. Dacă dorește să-l vadă pe fratele mai mic mama oricum știe, deoarece el discută despre totul cu ea, iar pe tata trebuie să-l sune să-l întrebe dacă îi permite pentru a nu apărea conflicte. Totul a început vara, mama a decis să plece din familie, tata a început a ridica mâna la mama, a fost prezent la aceasta, la fel și fratele mai mic și sora. A vrut să meargă la bunica, să facă reparație pentru a face condiții pentru copil, însă tata a deconectat gazele, apa, astfel făcând condițiile rele pentru copil. Ei au decis să închirieze casă pentru a crea condițiile necesare. Când au început conflictele tata forțat a impus-o pe mama să scrie casa după dânsul. Casa din satul Ușurei este casă comună a părinților, casa care mama a scris-o pe tata a fost casa bunicii. A plecat deoarece mama nu mai putea suporta violența și conflictele și el a plecat împreună cu mama.

La întrebările reclamantei a explicat, că aproximativ jumătate de lună în urmă a mers în satul Ușurei, dorea să petreacă timpul cu fratele *****. Acasă era ușa încuiată, nu era nimeni, probabil tata era la serviciu, iar fratele la școală sau la bunica. Nu are chei de la casa respectivă, tata consideră că ei doresc să ia lucrurile. A mers la bunica, a intrat în gospodărie, a ieșit bunica și s-a salutat cu el, după aceasta a ieșit bunelul și l-a întrebat ce caută acolo și să nu mai vină. La acel moment discuta cu tata la telefon și el a auzit acest lucru. El a plecat la școală, l-a întâlnit pe Sașa, l-a petrecut acasă, a petrecut 2 ore cu el după ce a plecat acasă. În luna martie al anului trecut acasă, era el, mama, fratele și sora, tata a consumat alcool. Tata a început un conflict cu mama, a început a ridica mâna la ea, el a încercat să-i ia apărare și a primit de la el. Mama atunci a spus când va fi prima oportunitate va pleca de la el. Tata des avea conflicte cu mama, consuma alcool aproximativ câteva ori pe lună. La Olga el nu a ridicat mâna, la el atunci în luna martie, la mama a ridicat mai mult mâna.

La întrebările pârâtului a invocat, că tata consuma alcool și până a pleca el la Chișinău, nu a fost o singură dată. A spus adevărul și mai mult nu are ce spune.

Aprecierea instanţei:

Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, instanța de judecată consideră necesar de a admite acțiunea înaintată de reclamanta/pârâta Bodnari Natalia, de a respinge acțiunea reconvențională înaintată de către pârât/reclamant Bonari Alexandr din următoarele considerente:

Cerința privind desfacerea căsătorie:

Conform art.2 alin.(3) din Codul familiei, *relaţiile familiale sînt reglementate în conformitate cu următoarele principii: monogamie, căsătorie liber consimţită între bărbat şi femeie, egalitate în drepturi a soţilor în familie, sprijin reciproc moral şi material, fidelitate conjugală, prioritate a educaţiei copilului în familie, manifestare a grijii pentru întreţinerea, educaţia şi apărarea drepturilor şi intereselor membrilor minori şi ale celor inapţi de muncă ai familiei, soluţionare, pe cale amiabilă, a tuturor problemelor vieţii familiale, inadmisibilitate a amestecului deliberat în relaţiile familiale, liber acces la apărarea, pe cale judecătorească, a drepturilor şi intereselor legitime ale membrilor familiei.*

Conform prevederilor art.16 Codul familiei, *(1) toate problemele vieţii familiale se soluţionează de către soţi în comun, în conformitate cu principiul egalităţii lor în relaţiile familiale, (4) relaţiile dintre soţi se bazează pe stimă şi ajutor reciproc, pe obligaţii comune de întreţinere a familiei, de îngrijire şi educaţie a copiilor.*

În conformitate cu art. 37 alin. (3) Codul familiei, *instanţa de judecată va desface căsătoria dacă va constata că convieţuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare sunt imposibile*.

În ședința de judecată s-a stabilit, că la data de 30 septembrie 2000 reclamanta/pârâta Bodnari Natalia a înregistrat căsătoria cu pârâtul/reclamantul Bodnari Alexandr la primăria satului Răcăria, raionul Rîşcani sub nr.8.

Pentru ambii această este prima căsătorie.

În ultima perioadă în relaţiile lor s-a creat o atmosferă insuportabilă, de neînţelegere, deseori se certau. Incompatibilitatea caracterelor şi viziunile contrare asupra modului şi principiilor de convieţuire în contextul atmosferei create au condus reclamanta/pârâta la convingerea fermă privind imposibilitatea păstrării familiei lor.

Pârâtul/reclamantul Bodnari Alexandr în şedinţa de judecată a recunoscut capătul acestei cerinţe.

Potrivit art.212 alin.(5) Cod de procedură civilă, *în cazul recunoaşterii acţiunii de către pârât şi admiterii ei de către instanţă, se pronunţă o hotărîre de admitere a pretenţiilor reclamantului.*

Așa dar, prin urmare, conviețuirea părților în calitate de soți și păstrarea familiei acestora în continuare sunt imposibile, având în vedere că în cadrul examinării cauzei nu au fost stabilite careva temeiuri care ar face posibilă continuarea conviețuirii soților și păstrarea familiei. Or, căsătoria se întemeiază pe consimțirea liberă a soților, pe grija și afecțiune reciprocă, iar la caz, relațiile matrimoniale dintre soți au încetat definitiv, viața în comun a eșuat și fără îndoială, nu poate continua.

Astfel, din considerentele menţionate, instanţa de judecată ajunge la concluzia că conviețuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare este imposibil, din care motive căsătoria încheiată între părţile litigante la data de 30 septembrie 2000 la Primăria satului Răcăria, raionul Rîșcani, cu nr.8, urmează a fi desfăcută, deoarece ne admiterea divorţului ar însemna îngrădirea libertăţii soţilor, întrucât fiecare din aceștia trebuie să aibă dreptul de a cere desfacerea căsătoriei a cărei continuare a devenit imposibilă pentru ei.

Cerințele privind stabilirea domiciliului copilului minor:

Potrivit art.51 alin.(1), (3) Codul familiei, *se consideră copil persoana care nu a atins vârsta de 18 ani (majoratul). Fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinții, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepția cazurilor când aceasta contravine intereselor copilului. Copilul are dreptul la educație din partea părinților, la dezvoltarea capacităților intelectuale, la libertatea gândirii şi conștiinței, la apărarea demnității şi onoarei.*

Conform art.53 alin.(1), (2) Codul familiei, *copilului i se garantează apărarea drepturilor şi intereselor sale legitime. Apărarea drepturilor şi intereselor legitime ale copilului se asigură de părinți sau persoanele care îi înlocuiesc, iar în cazurile prevăzute de lege – de autoritatea tutelară locală/teritorială sau de alte organe abilitate.*

Conform art.63 Codul familiei, *(1) În cazul când părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor. (1[1]) În cazul în care părinţii locuiesc separat, copilul care a atins vârsta de 14 ani alege cu care dintre părinţi vrea să locuiască. Dacă acesta refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul copilului se stabileşte prin acordul părinţilor. (2) Dacă lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul ***** se stabileşte de către instanţa de judecată, ţinând cont de interesele şi opinia copilului, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în*

considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.) (3) La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi, care va conţine, după caz, şi informaţia disponibilă privind actele de violenţă în această familie şi persoana agresorului familial.

Ca urmare, instanța reține, că interesul superior al copiilor este singurul criteriu după care se va călăuzi pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părintești. Pentru a-l determina, va ține seama de întregul complex de împrejurări menit să asigure copilului o dezvoltare fizică, morală și intelectuală armonioasă, interesând mai cu seamă pe lângă posibilitățile materiale ale părinților, comportarea părinților înainte și după separare, gradul de atașament și preocupare pe care au manifestat fiecare din părinte față de copil, precum și legăturile afective ce s-au stabilit între părinte și copil.

În conformitate cu art.27 al Convenției Internaționale cu privire la drepturile copilului din 20.11.1989 în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statele părți recunosc dreptul oricărui copil la un nivel de viață suficient pentru a permite dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială. Părinților și oricărei alte persoane, care au în grijă un copil, le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Totodată, conform art.18 alin.(1) al Legii privind drepturile copilului nr.338 din 15.12.1994, ambii părinții, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului ținând cont în primul rând de interesele acestuia. Astfel, după cum enunță normele citate, imperativele asigurării celei mai bune protecții a intereselor copilului dispun de prioritate în raport cu interesele sau sentimentele părinților, motiv din care protecția, buna dezvoltare a copilului, inclusiv atașamentul sentimental și siguranța acestuia vor constitui circumstanțe determinante pentru instanță la stabilirea domiciliului copilului minor.

Este important de remarcat faptul, că în caz de litigii privind determinarea domiciliului copilului, instanța judecătorească va lua în considerare atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, față de frați şi surori, vârsta copilului, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condițiile de trai etc.).

Prin prisma prevederilor legale enunțate, instanța de judecată notează, că la încredințarea copiilor minori, condiția esențială de care instanțele judecătorești au îndatorirea să se pronunțe, constă în interesul superior al copilului, interes ce urmează a fi stabilit prin examinarea tuturor criteriilor consacrate în acest domeniu.

Reieșind din specificul acțiunilor deduse judecării, precum şi în scopul stabilirii temeiniciei sau netemeiniciei pretențiilor, alături de cele constatate, este indispensabil de a verifica și de a da o apreciere obiectivă și multilaterală a criteriilor enumerate și a aplica principiul superiorității interesului copilului.

Respectiv, verificarea împrejurărilor sus menționate devine inevitabilă, întrucât instanței de judecată îi revine sarcina de a stabili acel interes superior al copilului, care ar înclina balanța justiției către mamă sau către tată, astfel interesul superior al copilului fiind singurul criteriu după care instanța se călăuzește pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părintești.

În ședința de judecată s-a stabilit, că conform certificatului de naştere *seria NA-VI nr.3856411*, eliberat de Agenția Servicii Publice la 20.07.2015, părinţii copilului *****născut la ***** sunt: tata – Bodnari Alexandr şi mama – Bodnari Natalia (f.d.9).

Din actele de cercetare a condiţiilor de viaţă şi de trai a familiei Bodnari, întocmite de comisiile de examinare a condițiilor locative și sociale, se vede, că ambii părinți dispun de spaţiu locativ, condiţiile de trai sunt bune, pregătite într-o stare igienică bună, pentru a oferi o viaţă normală copilului minor (f.d.61-64).

După părăsirea familiei de către reclamantă, copilul minor ***** a rămas să locuiască cu tata.

Mai mult, în ședință, în calitate de martor a fost audiată verișoara reclamantei – Guțu Svetlana care a explicat că, relațiile între părinți și copilul minor ***** este bună, ei sunt părinți grijulii, ambii se ocupă de educația copilului (f.d.96).

Totodată, în ședință, în calitate de martor a fost audiat fiul părților – Bodnari Roman, care a explicat, că locuiește la moment cu mama, dorește să petreacă mai mult timp cu fratele mai mic Alexandr cu care se află în relații bune. Chiar dacă fratele Alexandr locuiește cu tata, ei mereu îl vizitează, îi procură haine, produse alimentare. A confirmat faptul, că relațiile în familie ultima perioadă erau tensionate, mama a plecat din familie pe motiv, că tata aplica violența fizică asupra ei, el a plecat împreună cu mama (f.d. 97).

*****

Având în vedere faptul că minorul are o vârstă fragedă, o bună parte a vieții sale a locuit în familie, împreună cu mama, beneficiind de grija și afecțiunea ei, în condițiile în care de după separarea de mamă această afecțiune îi lipsește copilului, în scopul restabilirii acestor relații afective îndreptate spre creșterea armonioasă a copilului atașat de mamă, instanța de judecată va determina domiciliului copilului

minor ***** cu reclamanta/pârâta Bodnari Natalia, adică cu mama copilului. Cu atât mai mult, conform concluziilor date de autoritatea tutelară, DASPF Rîșcani a lăsat la discreția instanței chestiunea determinării cu oricare dintre părinți a domiciliului copilului minor (f.d. 94).

Cu referire la argumentele pârâtului/reclamantului Bodnari Alexandr, care insistă la determinarea domiciliul copilului minor cu el, indicând, că copilului ar fi mai bine cu tata, deoarece mama s-a îndepărtat de familie, consumă băuturi alcoolice, deci instanța de judecată le apreciază critic şi drept declarative, întrucât argumentele date fiind contradictorii ce declarațiile date de martora Guțul Svetlana și fiul părților din litigiu – Bodnari Roman. Totodată în cadrul judecării cauzei s-a constatat, că copilul este atașat de ambii părinți dar şi de fratele şi sora. La fel minorul a invocat, că duce lipsa bucatelor gătite de mama sa. Prin urmare, în cadrul judecării pricinii s-a constatat, că copilul minor până la separarea familiei a locuit permanent cu mama şi tata iar după separare a rămas să locuiască cu tatăl Botnari Alexandr în gospodăria comună a părților, i*****

Aici instanţa reţine, că părinții Bodnari Alexandr și Natalia trebuie să conştientizeze, că legătura armonioasă a părinţilor constituie cea mai bună premisă pentru dezvoltarea morală şi spirituală a copiilor, iar lipsa armoniei în relaţiile părinţilor influenţează negativ întreaga viaţă a copilului.

Cu referire la argumentul reprezentantului pârâtului/reclamantului Bodnari Alexandr, avocatul Melnic Oxana, că potrivit notei informative privind consilierea ***** ***** de către psihologul clinician Ivanenco Aliona copilul ***** *****

Aici se mai reţine, că reişeind din audierea ***** în cadrul şedinţei de judecată a martorului Botnari Roman (fratele minorului), pârâtului/reclamantului Botnari Alexandr (tatăl minorului), nota informativă privind consilierea ***** ***** de***** (f.d.111 verso) iar acesta are impedimente la vizitarea şi comunicarea cu fratele său minor deoarece în gospodăria unde anterior a locuit familia Botnari acesta nu are acces fără voia tatălui iar lacătul de la uşa casei a fost schimbat.

Argumentele pârâtului/reclamantului Botnari Alexandr privind la faptul că reclamanta/pârâta nu are un domiciliu stabil iar schimbarea domiciliului minorului din sat în oraş va fi negativ deoarece nu va fi supravegheat de către mama acestuia că munceşte, nu poate fi reţinut or ambii părinţi au drepturi și obligații egale față de copil. Astfel argumentele menţionate nu aduc un impact negativ asupra confortul psihiologic, moral şi material al copilului.

Potrivit art.9 alin.(1) al Convenției Internaționale cu privire la drepturile copilului din 20.11.1989, în vigoare pentru RM din 25 februarie 1993, statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței lor, cu excepția situației în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii

judiciare și în conformitate cu legile și procedurile aplicabile, că această separare este necesară în interesul superior al copilului.

În atare ordine de idei, instanţa remarcă faptul că imperativele asigurării celei mai bune protecții a intereselor copilului dispun de prioritate în raport cu interesele sau sentimentele părinților, motiv din care protecția, buna dezvoltare a copilului, inclusiv atașamentul sentimental și siguranță acestuia vor constitui circumstanțe determinate pentru instanță la stabilirea domiciliului copilului minor.

La rândul său instanaţa reține că în ședința instanței ambii părinți au declarat că dispun de posibilități de întreținere, îngrijire și educare a copilului, ambii părinți sunt gata să-și asume responsabilitatea de a avea grijă de copil. Or, reieșind din prevederile art.38 alin.(2) lit.d) Codul familiei, doar instanței îi revine sarcina de a stabili acel interes superior a copilului, care ar înclina balanța justiției către mamă sau către tată.

Iar, în atare împrejurări, pornind de la particularitățile de vîrstă a minorului, reieșind din capacitățile lui psihologico-cognitive de a înțelege împrejurările de caz și de a-și evalua dorința în ce privește situația cu care dintre părinte ar dori să locuiască, instanţa conchide a se admite cererea reclamantei/pârâtei Natalia Bodnari privind stabilirea domiciliului copilului minor şi se stabilește domiciliul copilului minor *****, născut la *****, cu mama acesteia – Natalia Bodnari, iar cererea reconvențională a pârâtului/reclamantului Alexandr Bodnari privind stabilirea domiciliul copilului minor *****, născut la ***** – cu tatăl *****, se respinge.

Cheltuielile de judecată:

Conform anexei nr.1 pct.2.2.2 din Legea taxei de stat nr.213 din 31.07.2023 intrată în vigoare la 01.01.2024, pentru înregistrarea actelor de stare civilă în baza hotărârilor judecătorești cuantumul taxei de stat este în mărime de 500% unităţi convenţionale, ceea ce constituie 200 lei.

Prin urmare, pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei la Serviciul Stare Civilă Rîşcani, având în vedere faptul, că desfacerea căsătoriei a fost solicitată prin cererea înaintată de către reclamantă/pârâtă, cerință susținută de pârât, instanța de judecată concluzionează în privința necesității încasării sumei menționate de la Bodnari Natalia și Bodnari Alexandr în beneficiul statului în mărime de 500 % unităţi convenţionale, ceea ce constituie 250,00 lei, în cote părți egale a câte 250% din unitatea convențională ce constituie suma de 125,00 lei, de la fiecare.

În conformitate cu art.art. 37, 63 Codul Familiei, art.art.236-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată

hotărăşte:

Se admite acţiunea formulată de către Natalia Bodnari, în contradictoriu cu Alexandr Bodnari, intervenient accesoriu Direcţiei Asistenţă Socială şi Protecţia Familiei Rîşcani privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliul copilului minor, *****, născut la ***** – cu mama Natalia Bodnari.

Se desface căsătoria între Natalia Bodnari și Alexandr Bodnari, înregistrată la 30 septembrie 2000, la Primăria Răcăria, raionul Rîșcani, cu nr.8.

Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei se încasează taxa de stat de la Natalia Bodnari și Alexandr Bodnari, în beneficiul statului în mărime de 500 (cinci sute)% de unităţi convenţionale (250,00 lei), în cote părţi egale a câte 250% (două sute cincizeci%) din unitatea convențională (125,00 una sută douăzeci şi cinci,00 lei), de la fiecare.

Copia hotărârii cu privire la desfacerea căsătoriei, în termen de 3 (trei) zile de la rămânerea definitivă a hotărârii, se trimite la Serviciul Stare Civilă Rîşcani.

Se stabilește domiciliul copilului minor *****, născut la *****, cu mama acesteia – Natalia Bodnari, născută la *****, c/p ***** cu domiciliul în *****, locuieşte pe adresa *****

Se respinge cererea reconvenţională formulată de către Alexandr Bodnari în contradictoriu cu Natalia Bodnari, intervenient accesoriu Direcţiei Asistenţă Socială şi Protecţia Familiei Rîşcani, privind stabilirea domiciliul copilului minor *****, născut la ***** – cu tatăl Alexandr Botnari.

Se explică participanţilor la proces că sunt în drept de a solicita în mod expres întocmirea hotărârii integrale în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii. Termenul de 30 de zile este un termen de decădere.

Hotărârea cu drept de atac în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii în Curtea de Apel Bălţi, prin intermediul Judecătoriei Drochia sediul Rîşcani.

Preşedintele şedinţei
judecător Mariana Sajin